

Diederik Bente
Gasthuisstraat 12
6981 CS Doesburg
d.bente@arcure.nl

Doesburg, 31 januari 2021

College van B & W van de gemeente Doesburg
Postbus 100
6980 AC Doesburg

Betreft: Zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan *Bedrijventerrein Verhuellweg*

Geacht College,

Als inwoner van (de binnenstad van) Doesburg raakt het ontwerpbestemmingsplan *Bedrijventerrein Verhuellweg*, aan de rand van de beschermde binnenstad, mij in mijn belang.

In dit planvoornemen acht ik met name de omgang met en afwegingen ten aanzien van de in en om het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden onvoldoende. Daarom maak ik bezwaar middels deze zienswijze.

Ik begrijp dat uw College maatschappelijke afwegingen moet maken bij ruimtelijke ontwikkelingen en moet kiezen tussen eventuele botsende belangen. Volgens het Besluit Ruimtelijke Ordening (art. 3.1.6 lid 5) is de gemeente daarbij echter verplicht om in de toelichting van het bestemmingsplan een gemotiveerde beschrijving op te nemen van de wijze waarop rekening gehouden is met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren. Dit betekent dat de gemeente een analyse moet maken van de cultuurhistorische waarden in het plangebied en daar conclusies aan moet verbinden die in een bestemmingsplan verankerd worden.

Voor de omgang met de archeologische waarden heeft u ter toelichting een rapport van een archeologisch bureauonderzoek bijgevoegd. Mijn bezwaren richten zich op de omgang met de overige in en om het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden. Hiertoe heeft u als bijlage een "achtergronddocument" van *JANBRUYN Landschapsarchitectuur* opgenomen (NB: een auteursnaam ontbreekt).

Naar mijn oordeel biedt dit stuk geen grondslag waarop u uw afwegingen heeft kunnen baseren. Voor dit laatste is immers een goede en onderbouwde waardestelling nodig. Die ontbreekt. Zo worden niet alle in en om het plangebied aanwezige waarden beschreven en is de methodiek zeer gebrekkig.

Wat dit laatste betreft: voor een goede cultuurhistorische analyse is een systematische en methodische aanpak noodzakelijk. Eerst een beschrijving van de aard en omvang van de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke effecten daarvan, dan een inventarisatie en beschrijving van de mogelijk hierdoor geraakte cultuurhistorische waarden en de wettelijke of beleidsmatig vastgelegde omgang hiermee, gevolgd door een waardering op ondermeer de aspecten zeldzaamheid, gaafheid, ensemblewaarde e.d. Vervolgens dient beschreven te worden of de voorgenomen ontwikkeling past binnen cultuurhistorische regelgeving en beleid en of de waarde van het erfgoed mogelijk aangetast wordt door de voorgenomen plannen. Pas dan is het moment om conclusies over behoud te formuleren en belangenafwegingen te maken.

De "visie" van *JANBRUYN Landschapsarchitectuur* voldoet hier niet aan. Het begint in par. 1.1 met het noemen van de gemeentelijke kadernota Cultuurhistorie en welke uitgangspunten daaruit relevant zouden zijn voor het plangebied. De volgende paragraaf belooft een beschrijving van het plangebied, maar in plaats daarvan wordt hier de bestaande bebouwing, in de vorm van de bedrijfsgebouwen van de vroegere Verblifa-fabriek, op de stort gegooid: de huidige aanblik en (HUBO)-kleurstelling bevallen de auteur niet, waarmee behoud verder geen optie is. Niks waardestelling of architectuurhistorische analyse. Dan volgen schijnbaar willekeurig nog enkele cultuurhistorische relicten, nl. de Hoge Linie (par. 1.3), het beschermd

stadsgezicht (par. 1.4), en de Fraterwaard (1.5), waarbij telkens eenvoudig geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkelingen geen effecten op deze waarden zullen hebben. Welke ontwikkelingen dat zijn wordt echter pas in hoofdstuk 4 onthuld.

Gebruikelijk in een logisch en systematisch uitgevoerd onderzoek is dat conclusies pas volgen na de feitelijke beschrijving en onderbouwing. *JANBRUYN Landschapsarchitectuur* weet echter eerst te melden dat de ontwikkelingen geen effecten hebben op de in en om het plangebied aanwezige waarden (=conclusie), terwijl pas enkele hoofdstukken later deze ontwikkelingen beschreven worden (=beschrijving en onderbouwing).

Verder acht de opsteller alleen de feitelijke contouren van de cultuurhistorische objecten relevant. Er wordt niet ingegaan op het feit dat de voorgenomen nieuwe, door *JANBRUYN Landschapsarchitectuur* als "robuust" omschreven, bebouwing gevolgen heeft voor de waardering en beleving van het aangrenzende beschermde stadsgezicht en de Hoge Linie. Overwegingen die bijvoorbeeld speelden bij de recentelijke zoektocht naar mogelijke windmolenlocaties binnen de gemeente. Daar werd het RCE-beleid door de gemeente overgenomen dat dergelijke hoge structuren niet te dicht bij het beschermde stadgezicht of de Linie mogen staan. *JANBRUYN Landschapsarchitectuur* gaat hier echter niet op in. Ook de schootsvelden van de Hoge Linie zijn in principe onderdeel van de cultuurhistorische waarde van de Linies en dienen in de waardestelling en daarna in uw ruimtelijke afwegingen meegenomen te worden.

Ik wil u dan ook vragen om een goede en complete cultuurhistorische inventarisatie en waardering op te (laten) stellen en op basis hiervan een nieuwe ruimtelijke afweging te maken. Alleen dan is geborgd dat, conform de Wet Ruimtelijke Ordening, bij het bestemmen alle waardes meegewogen worden.

Wat ondermeer ontbreekt:

- Een waardestelling van de Verblifa-gebouwen. Wat is de ensemble- en architectonische waarde? Zeldzaamheid en gaafheid? Wat is de relatie met Verblifa-woningbouw elders in Doesburg en daarmee de historische en belevingswaarde?
- Inzicht in de effecten van de nieuwe plannen op de historische binnenstad cq. beschermd stadsgezicht Wordt de belevingswaarde aangetast? De gemeente hanteert voor wijzigingen IN de binnenstad dat deze in principe niet vanaf de openbare weg zijn waar te nemen. Voor zonnepanelen gold tot voor kort de eis dat deze niet vanaf de Martinitoren te zien mochten zijn. Welke eisen hanteert de gemeente voor hoge, omvangrijke, "robuuste" bebouwing direct op de grens met de binnenstad? Hoe wordt dit afgewogen?
- Inzicht in de effecten van de nieuwe plannen op de (beleving en waarde van) de Hoge Linie. Wat zijn de gevolgen voor de open schootsvelden en zichtlijnen en zijn deze conform vigerend beleid, o.a. RCE-normen?
- Inzicht in de effecten van de nieuwe plannen op de (beleefbaarheid van de) IJssellinie uit het begin van de Tweede Wereldoorlog (zichtbaar o.a. middels de kazematten in en om de Fraterwaard) en op de IJssellinie uit de vroege Koude Oorlog (zichtbaar o.a. middels de ingegraven tank in de westelijke IJsselbrug-oprit). Wat is het huidige beleid van de RCE hierin en hoe verhoudt de gemeente zich daartoe?

Graag wil ik u vragen om de effecten van de voorgenomen plannen op de aanwezige cultuurhistorische waarden in en om het plangebied in kaart te brengen middels een gedegen inventarisatie, waardestelling en effectbeschrijving en op basis hiervan een nieuwe belangenafweging te maken. Deze is nu lacuneus en methodisch onjuist. Het spreekt vanzelf dat dit, in mijn ogen, betekent dat u na deze, nu hopelijk complete, afweging het ontwerpplan opnieuw ter inzage dient te leggen.

Graag verneem ik uw reactie op mijn zienswijze. Ook ontvang ik graag een ontvangstbevestiging.

Met vriendelijke groet,

Diederik Bente